

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **W. B.**

oskarżonego o czyn z art. 218 § 1a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2023 r.,

wniosku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie

z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt V K 914/22

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt V K 914/22, Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że właściwość sądu wnioskującego nastąpiła w wyniku uwzględnienia przez Sąd Okręgowy w Katowicach wniosku złożonego w trybie art. 36 k.p.k., co nie znajduje odzwierciedlenia w stanie niniejszej sprawy. Nadto wskazano, iż znaczne obciążenie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie uzasadnia wniosek, iż sprawa nie zostanie rozpoznana w rozsądnym terminie.

Powyższe okoliczności zdaniem sądu uzasadniają przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Tak umotywowana inicjatywa wyrażona przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie nie zasługiwała na uwzględnienie. Instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy i jej zastosowanie może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy do rozpoznania sądowi wnioskującemu sprzeciwiałoby się dobro wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Taka zaś sytuacja w niniejszym postępowaniu nie zaistniała.

Lektura uzasadnienia postanowienia wskazuje, iż co do zasady sąd ten zmierza do uzyskania nieformalnej kontroli instancyjnej wydanego przez Sąd Okręgowy w Katowicach postanowienia w trybie art. 36 k.p.k. Dodatkowym argumentem sądu wnioskującego miałby być wzgląd na rozpoznanie sprawy w rozsądnym terminie.

Podkreślić zatem należy, że w oparciu o przepis art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy nie może dokonywać weryfikacji wcześniej wydanego orzeczenia w trybie art. 36 k.p.k., i to niezależnie od własnej oceny jego trafności lub nietrafności. Nie jest to także możliwe z motywacją wskazującą na to, że przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości. Możliwość takiego postąpienia należy stanowczo odrzucić, byłoby to bowiem równoznaczne z przeprowadzeniem nieprzewidzianej przez ustawę kontroli orzeczenia wydanego w innym trybie i stanowiło obejście dyspozycji tak art. 36 k.p.k., jak i art. 37 k.p.k. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 4 maja 2006 r., II KO 21/06; 8 sierpnia 2013 r., III KO 55/13; 30 stycznia 2014 r., II KO 86/13 czy też 25 listopada 2020 r., IV KO 110/20).

Odnosząc się natomiast do kwestii możliwej przewlekłości postępowania wynikającej z obciążenia sądu obecnie właściwego, to choć Sąd Najwyższy

dostrzega tę kwestię i problemy związane choćby z zakończeniem postępowania w rozsądnym terminie, to jednak instytucja z art. 37 k.p.k., jako wyjątkowa, nie może stanowić remedium służącego do rozwiązywania takich nieprawidłowości. Jest to w istocie problem o charakterze technicznym (organizacyjnym), a w tego rodzaju sytuacjach, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, instytucja z art. 37 k.p.k., nie powinna być uruchamiana. Za właściwą pracę sądu odpowiadają wszak jego władze (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2022 r., II KO 71/22, LEX 3412202). Uwzględnienie takiego wniosku oznaczałoby w istocie, że w każdej przekazanej np. stołecznemu sądowi rejonowemu sprawie, z uwagi na jego obciążenie, mógłby on automatycznie występować z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k. Tego sposobu rozumienia dobra wymiaru sprawiedliwości i wynikających z niego konsekwencji nie sposób zaaprobować (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2022 r., II KO 71/22, LEX 3412202).

W ocenie Sądu Najwyższego wyartykułowane zatem przez sąd wnioskujący okoliczności nie mogły stanowić podstawy do uwzględnienia wniosku i zastosowania wyjątkowej instytucji, o jakiej mowa w art. 37 k.p.k.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, orzeczono jak w sentencji.